

«Kırkdilim» kesiminin genel topoğrafik karakteri

Çorum - Osmancık Yolu «Kırkdilim Varyantı»

Burada sizlere Türkiye'mizin en çetin yollarından birini tanıtmaya çalışacağım.

Çorum - Osmancık yolunun Kırkdilim köyünden sonra yol, ismi ile müsemma kırk adet lâse'den vâdiye inmekte, buradan tekrar ikinci fakat daha küçük bir tepeye çıkarak ve tekrar inerek Osmancığa doğru ilerlemektedir. İşin bu hikâye kısmını rakamlarla ifadeye gelince:

Yazan :
Kâmuran GÜRAKAN
Yük. Müh.

○
Altimetre ile yapılan ölçmelerde; Kırkdilim köyü 1050 m de olup, 8 km ve 40 adet lâse ile 650 m kotuna inilmekte, vâdi içersinde hemen hemen aynı kot ile gidilmekte ve 1 km mesafede 650 m kottan 710 m

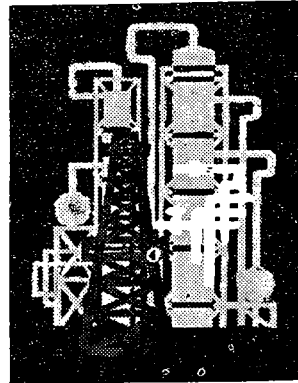
kota çıkılmakta, 2 km bu irtifalarda giderek 690 m kota gelinmekte ve 5 km mesafede de 460 m kota düşülmektedir.

Araziyi bu şekilde tanıttıktan sonra yeni yol yapımı hususuna temas edeceğim :

İnşaata 1 Mart 1960 senesinde başlanmıştır. İlk etüd safhasında ekibin dahi çalışmayacağı kısımların mevcudiyetine rağmen yolun

inter-oil

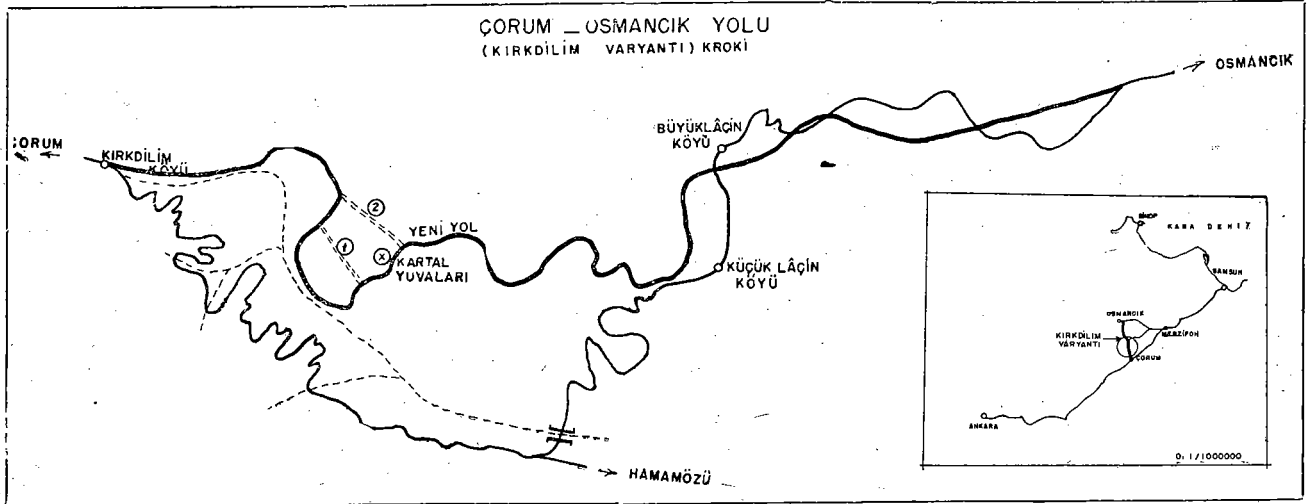
Le monde entier présente les réalisations des industries d'accessoires pour l'économie du pétrole et du gaz naturel · Environ 400 maisons exposantes, venues de 16 pays différents et de première importance sur le marché · Une vue représentative du dernier état de la technique

19-26 juin 1963

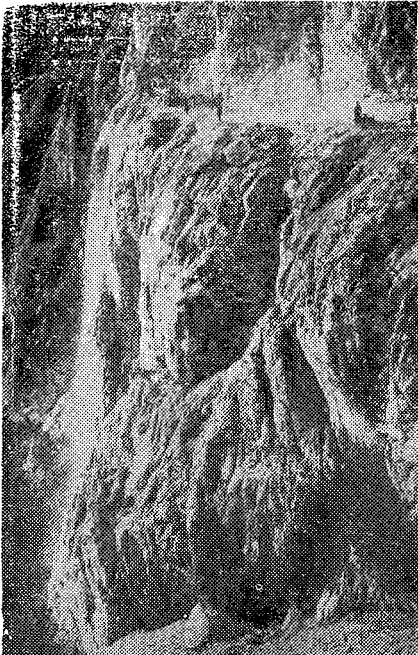
Informations:

Süha Fazlı Taylan,
Fa. ORAK, B.P. 291,
Beyoğlu-Istanbul,
Tél. 48 68 70

İktisadî bünyesi ise ehemmiyet verilmesini icabettirmiş ve bu şekilde çalışmalar programlanmıştır. İlk çalışma ve mücadelelerin sonrasını daha çetinleri karşılamış ve herbiri ardına dağlar devrilmiş, neticede tabiat bir defa daha yenilerek yol 29 Ekim 1961 de geçit verdirmiş, 1 Kasım 1961 de tam olarak açılmıştır.

Yoldaki çalışmalar Kirkdilim ve Lâçin tarafında olmak üzere iki taraflı yapılmış, ancak bu iki tarafın birbiriyle irtibatı eski yoldan dolaşmak suretiyle temin edilebilmiştir.

Kirkdilim varyantı inşaatından bir görünüş

Çorum - Kirkdilim varyantında yapılan işlerin miktarı şöyledir :

1 — Makine ile toprak kazısı	325.000 m ³
2 — Makine ile küsküllük zemin kazısı	30.000 m ³
3 — Makine ile kaya kazısı	300.000 m ³
4 — Sanat yapılarında kuruda temel hafri	1.893.420 m ³
5 — Elevasyonda demirsiz beton	371.730 m ³
6 — Her dozda demirli beton	98.140 m ³
7 — Moloz kârgir inşaatı	4.822.500 m ³
8 — kutru 0.80 m lik büz yapımı	416.000 m
9 — İnşaat bünyesine giren çimento	635.000 ton
10 — İnşaatın bünyesine giren demir (yuvarlak)	10.000 ton

Bu işlerin yapılmasında çalışan makinelerin çalışma km leri ve saatleri ise şu şekildedir :

1 adet Dodge pikap	8094 km
1 adet Chevrolet pikap	3097 km
1 adet Chevrolet pikap	24991 km
1 adet Dodge kamyon	1099 km
1 adet Dodge kamyon	1230 km
1 adet Dodge kamyon	39538 km
1 adet Dodge kamyon	22381 km
1 adet Dodge kamyon	36047 km
1 adet Chevrolet kamyon	6413 km
1 adet Chevrolet kamyon tamirhane	350 km
1 adet TD-20 İnter traktör	1028 saat
1 adet TD-20 İnter traktör	765 saat
1 adet TD-20 İnter traktör	1232 saat
1 adet TD-20 İnter traktör	497 saat
1 adet TD-20 İnter traktör	263 saat
1 adet TD-18 İnter traktör	351 saat
1 adet TD- 9 İnter traktör	325 saat
1 adet 3/4" lik Baycity ekskavatör	279 saat
1 adet 3/4" lik Baycity ekskavatör	72 saat
1 adet scraper	85 saat
1 adet scraper	159 saat
1 adet scraper	677 saat
1 adet kompresör 210 luk	896 saat
1 adet kompresör 210 luk	796 saat
1 adet Leroi 125 lik	74 saat

1 adet Leroi	250 lik	88 saat
1 adet Leroi	250 lik	429 saat
1 adet Leroi	250 lik	1520 saat
1 adet Leroi	250 lik	2676 saat
1 adet Leroi	365 lik	2160 saat
1 adet Leroi	365 lik	2434 saat
1 adet Wagon Drill (7,50 m boylu makkaplarla)		1890 saat
1 adet Wagon Drill		2049 saat
1 adet Wagon Drill		2362 saat
1 adet Wagon Drill		137 saat
1 adet Wagon Drill		280 saat
1 adet Wagon Drill		62 saat
1 adet kaynak makinesi		606 saat
1 adet Jeneratör (8 kW)		764 saat
1 adet yağlama makinesi		73 saat

Yolun büyük Lâcin'den Osmancık tarafında kalan klâsî düşük kısımda çalışan makineleri

1 adet TD-18 İnter traktör	900 saat
1 adet TD-18 İnter traktör	900 saat
1 adet TD-20 İnter traktör	900 saat
1 adet TD- 9 İnter küçük traktör	400 saat
1 adet Keçi ayağı silindir	400 saat
1 adet Chevrolet pikap	24000 km
1 adet Krupp kamyon	18000 km
1 adet Dodge kamyon	12000 km
1 adet Dodge kamyon	12000 km
1 adet Dodge kamyon	10000 km
1 adet 3/4 Beyers ekskavatör	900 saat
1 adet «Adams 660» greyder	1200 saat

Yoldaki bu çalışmalar dolayısıyla sarfedilen para durumlarına gelince:

Personel istihkakları	937.414.86
Çimento bedelleri	87.592.88
Kereste	5.627.64
Demir	25.349.29
Dinamit	703.867.40
Akaryakıt	495.750.56
Muhtelif malzeme bedelleri	77.623.80
Yekûn/ T. L.	2.333.226.43

Sarfedilen patlayıcı madde miktarları ise :

Sene	Elmonit	Gom	Amonjelâtin	Elek kapsül	Adi kapsül	Tavikli kapsül
1960	18350 kg	8000 kg	— kg	38450 ad.	22000 ad.	—
1961	24000 kg	6060 kg	4650 kg	16950 ad.	19240 ad.	1000 ad.
Yekûn	42350 kg	14060 kg	4650 kg	55400 ad	41240 ad.	1000 ad.

Şantiye çalışmalarında 3,50 m lik matkaplarla günde 200 delik olmak üzere iki tarafı 400 delik atışleniyordu. 7,50 m boyundaki matkaplarla 1 1/4" kutrunda 90 delik açılabiliyor ve 24 saatte bu 90 deliği atışlemek mümkün oluyordu.

1 deliğe 6-7 elmonit dinamit, ve ya 5-6 kg gom dinamit dolduruluyordu. Günde dinamit sarfiyatı 400-500 kg civarında idi.

Bu atışleme sırasında, bir grup atışlemede 4000-5000 m³ hafriyat yapılmış oluyordu.

Bir grup atışlemede ise 22 delik ve 120 kg dinamit ile 6000 m³ hafriyat yapılmış oluyordu.

Bir grup atışlemede ise 22 delik ve 120 kg dinamit ile 6000 m³ hafriyat yapmamız kabil olmuştur. Güzergâhta 4 adet kartal yuvası mevcut olup, yol dolayısıyla atışlemeler 40-50 m kartal yuvalarının yakınında yapıldığı halde kartallar yuvalarını terketmemişler ve zaman zaman mücadele etmişlerdir. Yuvalarda mevcut yavruları uçamadıkları için onları bırakmamışlar, son olarak 10

m mesafedeki atışlemelerde yuvalarını terketmişler, fakat yavrular da işçilerimiz tarafından yuvalarından alınarak tehlikesiz görülen yerlere yerleştirilmişlerdir.

Yeni yapılan yolun tül olarak kısılması ve standardının (eğim, kurp yarıçapı, v.s.) eski yola nazaran yüksek oluşunun memleket iktisadiyatında oynayacağı role gelince :

Vasıtaların vasatı 20 km/h süratle seyredebileceği eski yola nazaran yeni yolda ortalama sür'at 60 km/h. 1 rahatça temin etmektedir. 1. vitesle bir arabanın 3. vitesle giden bir arabaya nazaran yakıt sarfiyatı % 60-70 fazladır. (km/saat başına). Bu ise 13 km yolda bir vasıta için 22.75 l etmektedir. Dodurga linyitlerinin bu yoldan sevk ve Çorum Çimento Fabrikasının bundan istifade etmesi dolayısıyla, buradaki mahalli trafik sayımında ortalama günde 160 vasıta olduğu tesbit edildiğine göre 1 vasıtanın günlük akar yakıt tasarrufu (22.75 l) üzerinden, günlük toplam akar yakıt tasarrufu 3460.— l etmektedir.

Vasıtalarının lâstiklerinin aşınması ve makinelerin amortismanları bakımından yeni yolun sağladığı faydalara gelince :

Eski yolda; lâselerin çokluğu ve eğimin % 10 ve hattâ % 12 ye çıkan kısımlarının mevcudiyeti, arabaların devamlı küçük vites ve frenle inmelerine, aynı zamanda küçük vitesle çıkımlarına ve sık sık vites değiştirmelerine sebep olduğundan arabaları yüksek takatta ve zorlu olarak çalışmaya mecbur etmektedir. Bunun için sizlere kat'i bir rakam verememekle beraber durumu açıkladığımı zannetmekteyim.

Vasıtaların zaman tasarrufuna gelince :

Evveleminde sür'atin ortalamlarına göre mukayese yapılırsa % 66 zaman tasarrufu sağlandığı görülmektedir.

Bu hakikat; Pick-Up ile yapılan tecrübede sabit olmuştur. Bu neticeyi ağır vasıtalar için de elde etmek mümkündür.

Bütün bu mukayeseler ile yapılmış olan yolun ehemmiyetini anlatabildiğimi zannediyorum. Bu suretle memleketimiz her bakımdan faydalı bir yola daha kavuşmuş olmaktadır.